

In dit nummer

Enkel onbetwiste vorderingen tussen handelaars ?1

Gemotiveerd protesteren blijft dus de eerste opdracht !1

Onbetwiste geldschulden2

Procedure in vier stappen : eerste stap2

Tweede stap.....3

Derde stap.....3

Vierde en laatste stap4

En wat nu ?4

Onbetwiste facturen kunt u sinds kort invorderen zonder tussenkomst van de rechtbank !

Tot voor kort was er slechts één mogelijkheid om een onwillige schuldenaar tot betaling te dwingen: zich tot de rechtbank wenden en een vonnis of, in geval van hoger beroep, een arrest bekomen dat de schuldenaar veroordeelt tot betaling van het openstaande bedrag. De advocaat moet vervolgens een grosse van het vonnis of het arrest "bestellen" bij de griffie van de betreffende rechtbank of het betreffende hof. Aan de hand van deze uitvoerbare titel kan de gerechtsdeurwaarder overgaan tot gedwongen uitvoering van het vonnis of het arrest, in eerste instantie door dit vonnis of arrest te betekenen aan de schuldenaar, hem aan te manen tot betaling en finaal, door uit te voeren

op de activa die toebehoren aan de schuldenaar. Dit laatste betekent dat de goederen van de schuldenaar worden verkocht en dat de opbrengst van deze verkoop de schuldeiser ten goede komt.

De wetgever was van oordeel dat deze procedure nogal omslachtig is voor de zogenaamde onbetwiste vorderingen en besloot daarom om een nieuwe procedure uit te dokteren waarbij de rechtbank niet hoeft tussen te komen om een uitvoerbare titel te bezorgen aan de schuldeiser. Deze nieuwe procedure dient uiteraard de werkdruk van de rechtbanken te temperen.

Enkel onbetwiste vorderingen tussen handelaars ?

Het moge duidelijk zijn: de nieuwe invorderingsprocedure geldt enkel voor zogenaamd "onbetwiste" vorderingen.

Uitgangspunt is artikel 25 W.Kh. Ingevolge dit artikel dient een handelaar een ontvangen factuur tijdig te protesteren. Er is immers een wettelijk vermoeden dat een handelaar die een ontvangen factuur niet tijdig protesteert, geacht wordt deze factuur te aanvaarden. Dit betekent dat de handelaar de factuur vóór de gestelde

vervaldata moet betalen. Het zijn deze niet-geprotesteerde facturen waaraan de wetgever dacht toen hij de nieuwe invorderingsprocedure uitdacht.

De nieuwe invorderingsprocedure geldt enkel tussen professionelen voor professionele schulden. Het is ook enkel tussen professionelen dat het vermoeden van artikel 25 W.Kh. geldt.

Gemotiveerd protesteren blijft dus de eerste opdracht !

De nieuwe invorderingsprocedure is in werking getreden vanaf 2 juli 2016. Dit betekent niet alleen dat iedere uitschrijver van een niet-geprotesteerde factuur beroep kan doen op de nieuwe procedure, maar tevens dat iedere professionele schuldenaar van een onbetwiste

geldschuld op zijn hoede moet zijn voor de invordering ervan door de loutere tussenkomst van de gerechtsdeurwaarder, d.i. zonder dat er voorafgaand een gerechtelijke veroordeling is gevelde tegen de betreffende schuldenaar.

De beste remedie tegen de opstart van de nieuwe invorderingsprocedure is uiteraard om de ontvangen factuur tijdig te protesteren wanneer daarvoor een reden bestaat. Het niet-protesteren van een factuur opent voor de schuldeiser immers, zoals gezegd, de mogelijkheid om de nieuwe procedure op te starten. We herinneren eraan dat het louter terugzenden van

de factuur een ontoereikend protest is: een protest moet niet alleen tijdig (d.i. binnen korte termijn) gebeuren, maar moet ook steeds gemotiveerd zijn en bij voorkeur aanwijzen met welk deel van het factuurbedrag de schuldenaar niet akkoord gaat en waarom. Indien u twijfelt aan de formulering van het protest, dan kunt u beter een belletje doen naar uw advocaat.

Onbetwiste geldschulden

Zoals gezegd gaat het enkel om zgn. onbetwiste geldschulden.

De omvang van de in te vorderen geldschuld is van geen belang: niet-betwiste facturen van 1.000.000 euro ondergaan m.a.w. hetzelfde lot als niet-betwiste facturen van 15 euro.

Zoals hierboven reeds aangegeven is de toepassing van de nieuwe invorderingsprocedure beperkt tot geldschulden van professionelen met betrekking tot hun professionele rechtsverkeer t.a.v. andere professionelen. Schulden van of ten aanzien van een aantal groepen zijn uitgesloten van de invorderingsprocedure. Het gaat om publieke overheden (voor overheidsgoederen), schuldeisers of schuldenaars zonder inschrijving in de KBO. Ook schulden die het gevolg zijn van handelingen die niet verricht zijn in het kader van de activiteiten van een onderneming zijn uitgesloten. Ter beoordeling van dit laatste criterium, is uiteraard de inschrijving in de KBO belangrijk. Kijk uw inschrijving (en meerbepaald de NACE-BEL codes) daarom nogmaals na en controleer

of die is afgestemd op uw werkelijke activiteiten. Ook bij een faillissement, gerechtelijke reorganisatie, collectieve schuldenregeling of andere gevallen van wettelijke samenloop is de invorderingsprocedure onmogelijk.

De procedure is evenmin toepasselijk op schulden die het gevolg zijn van niet-contractuele verbintenissen zoals bijvoorbeeld deze voortvloeiend uit een vergoeding van schade uit onrechtmatige daad tussen professionelen. Geldschulden die zijn vastgelegd in een partijenovereenkomst of een schuldbekentenis, komen dan weer wel in aanmerking.

Via de nieuwe invorderingsprocedure kunnen de schuld zelf, de invorderingskosten en de wettelijke verhogingen ingevorderd worden. Daar kunnen ook nog de interesten en de strafbedingen bijkomen, doch slechts voor ten hoogste 10 procent van de hoofdsom van de schuld. Van zodra de interesten en strafbedingen meer dan 10 procent bedragen, is de vereenvoudigde invorderingsprocedure niet mogelijk.

Via de nieuwe invorderingsprocedure kunnen de schuld zelf, de invorderingskosten en de wettelijke verhogingen ingevorderd worden. Daar kunnen ook nog de interesten en de strafbedingen bijkomen, doch slechts voor ten hoogste 10 procent van de hoofdsom van de schuld. Van zodra de interesten en strafbedingen meer dan 10 procent bedragen, is de vereenvoudigde invorderingsprocedure niet mogelijk.

Procedure in vier stappen ... de eerste stap

De invordering gebeurt, zoals gezegd, door de gerechtsdeurwaarder die daartoe het verzoek moet ontvangen vanwege de advocaat van de schuldeiser. De advocaat is "de eerste rechter" in de procedure: hij moet nagaan of de schuldvordering bestaat, of ze invorderbaar is en of het bedrag van 10 % aan interesten en boetebedingen niet is overschreden.

De vereenvoudigde invorderingsprocedure door tussenkomst van de gerechtsdeurwaarder zelf verloopt in verschillende stappen.

De **eerste stap** is de aanmaning tot betaling van de onbetwiste geldsom door de gerechtsdeurwaarder.

De aanmaning bevat onder meer een duidelijke beschrijving van de verbintenis waaruit de schuld is ontstaan. Ze beschrijft en verantwoordt ook de bedragen die geëist worden. De schuld moet daarenboven vaststaan en opeisbaar zijn op de dag van de aanmaning.

Na de aanmaning ligt de bal in het kamp van de schuldenaar. Hij heeft een maand om te reageren op de aanmaning.

Er zijn drie mogelijkheden: (1) ofwel betaalt de schuldenaar de schuldeiser; (2) ofwel vraagt de schuldenaar betalingsfaciliteiten; (3) ofwel betwist de schuldenaar de schuld met vermelding van de redenen.

De invorderingsprocedure stopt niet alleen wanneer de schuldenaar zijn schulden betaalt, maar ook wanneer hij de vordering gemotiveerd betwist. In het laatste geval gaat het dan niet meer om een onbetwiste schuld en kan de schuldeiser enkel via gerechtelijke weg de betwiste schuld invorderen.

De betwisting van de schuld gebeurt met een antwoordformulier dat aan de aanmaning is gehecht. Het antwoordformulier wordt aan de gerechtsdeurwaarder terugbezorgd.

De invorderingsprocedure stopt niet alleen wanneer de schuldenaar zijn schulden betaalt, maar ook wanneer hij de vordering gemotiveerd betwist. In het laatste geval gaat het dan niet meer om een onbetwiste schuld en kan de schuldeiser enkel via gerechtelijke weg de betwiste schuld invorderen.

Op dit moment krijgt de schuldenaar dus een tweede mogelijkheid tot protest. Indien u schuldenaar bent en u het niet eens bent met een aanmaning die u in het kader van de nieuwe

invorderingsprocedure ontvangt van de gerechtsdeurwaarder, aarzel dan niet: vul het antwoordformulier in en stuur het zo snel mogelijk terug aan de gerechtsdeurwaarder. Zeker wanneer het om een belangrijke vordering gaat, is het geen overbodige luxe om een professioneel in te schakelen teneinde het antwoordformulier op een correcte wijze in te vullen.

Tenslotte wordt de invorderingsprocedure opgeschort wanneer schuldeiser en schuldenaar het eens raken over betalingsfaciliteiten. Indien de betalingsafspraken niet worden nageleefd, kan de invorderingsprocedure worden heropgestart.

Tweede stap

Indien er geen betaling volgt, geen akkoord bestaat omtrent afbetalingstermijnen of wanneer de vordering niet wordt betwist aan de hand van het antwoordformulier, zet de gerechtsdeurwaarder de tweede stap in de invorderingsprocedure: hij stelt een zogenaamd proces-verbaal van niet-betwisting op.

In dit PV wordt vastgesteld dat de schuldenaar

de schuld niet of niet volledig heeft betaald, dat hij geen betalingsfaciliteiten heeft gevraagd of gekregen, of dat hij de redenen niet heeft opgegeven waarom hij de schuld betwist.

Ook wanneer de overeengekomen betalingsfaciliteiten niet worden nageleefd kan vooralsnog een PV van niet-betwisting worden opgesteld.

Derde stap

De op één na laatste fase in de nieuwe invorderingsprocedure is de uitvoerbaarverklaring.

Dit impliceert dat het PV van niet-betwisting dat is opgesteld door de gerechtsdeurwaarder, op vraag van de gerechtsdeurwaarder, uitvoerbaar verklaard wordt door een magistraat van het beheers- en toezichtscomité bij het Centraal Bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest.

Dit Centraal Bestand werd ingericht bij de wet van 29 mei 2000 doch trad pas in werking op 29 januari 2011. De Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders werd aangeduid om het beheer van het Bestand waar te nemen, weliswaar onder controle van een Beheers- en Toezichtscomité dat bestaat uit vertegenwoordigers van alle gebruikersgroepen en enkele nauw betrokken instellingen zoals de Privacycommissie.

Het PV krijgt een formulier van tenuitvoerlegging

waardoor het de status krijgt van een uitvoerbare titel. Het PV krijgt daardoor de status van een uitvoerbare gerechtelijke uitspraak.

Vanaf dat moment worden de zaken omgekeerd. Immers, wanneer de schuldenaar de vordering alsnog wenst te protesteren, zal hij de uitvoering van het PV van niet-betwisting dienen te betwisten door zelf een rechtsvordering in te stellen. Deze rechtsvordering kan worden ingeleid bij verzoekschrift op tegenspraak. Het is uiteraard aan te bevelen dat ook hier een advocaat wordt ingeschakeld: hij of zij zal de argumenten van de schuldenaar het best kunnen verwoorden, zowel in feitelijke als juridische zin; hij of zij zal ook de volledigheid van het verzoekschrift en de daarin opgenomen argumentatie kunnen garanderen.

Indien de rechtsvordering wordt opgestart, wordt de uitvoering van het uitvoerbaar verklaarde PV van niet-betwisting geschorst.

Vierde en laatste stap

Indien de schuldenaar het PV van niet-betwisting niet betwist voor de rechter, dan zal na de derde stap (de uitvoerbaarverklaring van het PV van niet-betwisting), kunnen worden overgegaan tot de vierde en laatste stap in de nieuwe invorderingsprocedure.

De laatste fase van de nieuwe invorderingsprocedure is de uitvoering zelf. Hierbij zal de ge-

rechtsdeurwaarder de normale hem ter beschikking staande uitvoeringsmogelijkheden uitputten: uitvoerend beslag, pandverzilvering, etc.

Een volledig uitgevoerde schuldvordering geldt als een dading voor de ganse schuld, inclusief alle wettelijke verhogingen, interesten en strafbedingen.

En wat nu ?

De nieuwe procedure is zeker toe te juichen. De schuldenaars van facturen kunnen niet zomaar blijven wachten op betaling tot ze voor de rechtbank worden gedaagd om aldaar, in extremis nog een verhaaltje te verzinnen in de hoop de betaling verder op de lange baan te schuiven. De nieuwe procedure is waarschijnlijk de beste actie die de wetgever ooit genomen heeft om de laksheid van sommige handelaars m.b.t. de betaling van facturen te bestrijden.

De advocatuur zit daarentegen in zak en as ... Eén van de courante bezigheden van advocaten werd immers zomaar verhuisd naar de gerechtsdeurwaarders. Om de procedure op te starten moet men wel nog langsgaan bij een advocaat die eerst zal moeten nagaan of de factuur onbetwist is en of een aantal andere voorwaarden zijn voldaan. Eenmaal dat gecontroleerd, dan is de taak van de advocaat echter volbracht. Hij zal geen dagvaarding meer hoeven te maken en niet meer naar de rechtbank hoeven te gaan om "verstek en vonnis" te vragen.

Toch zijn wij van mening dat advocaten een andere rol kunnen spelen in het betalingsverkeer tussen handelaars. De nieuwe invorderingsprocedure vereist immers dat elke handelaar die

een factuur om één of andere reden niet wenst te betalen, deze factuur op een correcte manier protesteert. Juridisch kan een advocaat de handelaar daar zeker in bijstaan.

Bovendien zal, eens de procedure is opgestart en de aanmaning door de gerechtsdeurwaarder aan de handelaar wordt overgemaakt, deze de kans krijgen om de factuur alsnog te betwisten en de buitengerechtelijke invorderingsprocedure te stoppen. Hij dient daartoe een formulier in te vullen dat hem samen met de aanmaning is overgemaakt. Ook daar kan een advocaat de handelaar bijstaan bij het correct formuleren van de betwistingsargumenten.

Tenslotte zal, wanneer de initieel onbetwiste factuur toch betwist wordt, de schuldenaar een procedure moeten aanspannen voor de rechtbank. Uiteraard zal hij daarvoor bij voorkeur een advocaat onder de arm nemen.

Uw huisadvocaat (of jurist) zal m.a.w. een cruciale bijdrage kunnen leveren bij de correcte betwisting van de factuur (bij ontvangst), bij betwisting in de loop van de nieuwe invorderingsprocedure (door invullen van het antwoordformulier) en bij het opstarten van een procedure wanneer de schuldenaar vooralsnog wenst te betwisten.

Uw huisadvocaat (of jurist) zal m.a.w. een cruciale bijdrage kunnen leveren bij de correcte betwisting van de factuur (bij ontvangst), bij betwisting in de loop van de nieuwe invorderingsprocedure (door invullen van het antwoordformulier) en bij het opstarten van een procedure wanneer de schuldenaar vooralsnog wenst te betwisten.

Martelaarslaan 402 - 9000 GENT

voornaam.familienaam@squadrat.be of

info@squadrat.be

tel. 09 269 70 70 - fax. 09 269 70 71